

Asia: VN/11135/2026

Kyberturvallisuuslain seuranta ja arviointi

1. Taustatiedot

1.1 Organisaatiotyyppi

Etujärjestö / toimialaliitto / muu edunvalvontatoimija

1.2 Pääasiallinen toimialanne

Elintarvikkeet

1.3 KTL:n mukainen toimijatyyppi

Ei KTL:n soveltamisalaan kuuluva vastaaja

2. Lain soveltaminen ja velvoitteiden selkeys

2.1 Miten ymmärrettävästi riskienhallintaa ja raportointia koskevat velvoitteet on säädetty KTL-laissa?

2

2.2 Kuinka selkeinä pidätte lain velvoitteita organisaationne näkökulmasta?

4

2.3 Arvio viranomaisohjeistuksen riittävydestä ja selkeydestä

Kyllä, ohjeistus on riittävää

2.3 Avoin vastaus lain soveltamisesta ja velvoitteiden selkeydestä:

Ylätasolla lain velvoitteet ovat selkeät: valvojalla ilmoittautuminen, riskienhallintavelvoitteen täyttäminen ja poikkeamista ilmoittaminen.

Itse riskienhallintavelvoitteen sisältöön laki ei vastannut riittävästi, vaan vaati valvojan oppaan (KTK).

Lain soveltamisen osalta jäi myös epäselväksi, miten elintarvikealaa kohdellaan - kovennetusti vai kevennetysti lain osalta (tärkeä toimija/keskeinen toimija). Tämä selvisi vasta keskusteluissa valvojan kanssa.

3. Kyberturvallisuuslain vaikutukset organisaatioonne

3.1 Arvioikaa lain toimeenpanon vaikutuksia: Kyberturvallisuuden tason paraneminen organisaatiossanne

2

3.2 Arvioikaa lain toimeenpanon vaikutuksia: Riskienhallinnan kehittyminen organisaatiossanne

2

3.3 Arvioikaa lain toimeenpanon vaikutuksia: Toimintaan vaikuttavien häiriöiden väheneminen organisaatiossanne

1 = ei vaikutusta

3.4 Arvioikaa lain toimeenpanon vaikutuksia: Yhteistyön lisääntyminen viranomaisten kanssa riskienhallinnassa

4

3.5 Arvioikaa lain toimeenpanon vaikutuksia: Kumppanuus- ja toimitusketjuriskien hallinnan parantuminen organisaatiossanne

2

3.6 Kuvaus merkittävistä positiivisista vaikutuksista, joita olette havainneet lain toimeenpanosta

Kyberturvallisuuden profiili nousi elintarvikealalla, mukaan lukien yrityksen johto ja muut toimijat, jotka eivät ole aikaisemmin puhuneet kyberturvallisuudesta.

3.7 Kuvaus merkittävimmistä haasteista tai kielteisistä vaikutuksista, joita olette havainneet lain toimeenpanosta

Lain ja soveltamisen ohjeiden odottelu johti siihen, että tyhjiön täytti sekalainen joukko IT-konsultteja.

3.8 Missä määrin arvioitte, että edellä kuvatut vaikutukset johtuvat nimenomaan KTL-laista?

5 = erittäin merkittävä vaikutus

3.8 Avoin vastaus kyberturvallisuuslain vaikutuksista organisaatiossanne

Kyberturvallisuuslain vaikutukset ovat toistaiseksi olleet maltillisia ja näkyvät monin osin viiveellä.

On myös tärkeää huomioida, että vaikutukset eivät johdu yksinomaan kyberturvallisuuslaista, vaan taustalla vaikuttavat laajemmat toimintaympäristön muutokset ja muut sääntelykokonaisuudet.

Digipoolin tekemän kyberkypsyys selvityksen mukaan kyberturvallisuuslailla ei ole ollut vaikutusta elintarvikealan kyberturvallisuuden tasoon Suomessa. Vastaava havainto tuntuu pätevän myös kaikkien muiden alojenkin osalta.

<https://www.huoltovarmuuskeskus.fi/files/264544b3f1eccc61915cc6d80df5ba6fc0d5fbf3/kyberkypsyys-toimialoilla-2025-paivitetty-2.3.2026.pdf>

4. Hallinnollinen taakka ja kustannukset

4.1 Hallinnollisen taakan määrän lisääntyminen organisaatiossanne

5 = erittäin merkittävä vaikutus

4.1 Avoin tarkennus:

Hallinnollinen taakka kasvoi muun muassa lain odotteluun ja selvitykseen liittyvistä syistä: sopeutuminen valvojan ohjeistukseen ja muut tulkinnan varaiset asiat.

4.2 Sääntelyn noudattamisesta aiheutuneiden kustannusten määrä

Kohtalaiset

4.2 Avoin tarkennus:

Kustannusten kasvu liittyi epäselvyyteen ja viranomaisohjeiden tulkintaan ja odotteluun. Ohjelmistopuolen kehitys, hankintojen ja laitteiden kustannukset ovat olleet maltillisempia. Lisäksi lain soveltaminen ei ole aiheuttanut uusia merkittäviä rekrytointivaatimuksia.

4.3 Miten arvioitte KTL-lain soveltamisen aikaista investointien tasoa kyberturvallisuuden kehittämiseen organisaatiossanne?

Kohtalaiset

4.3 Avoin tarkennus:

Investointien tarve on ollut pääosin kohtuullinen, koska monissa yrityksissä kyberturvallisuutta on kehitetty jo ennen lain voimaantuloa. Laki on kuitenkin lisännyt tarvetta osoittaa ja dokumentoida toteutetut toimenpiteet aiempaa järjestelmällisemmin. Lisäksi lailla on ollut alaa herättelevä vaikutus kyberturvallisuuden osalta.

5. Viranomaisyhteistyö ja raportointi

5.1 Poikkeamasta viranomaiselle ilmoittamiseen liittyvän prosessin sujuvuus

4

5.1 Avoin tarkennus:

Poikkeamista ilmoittaminen toimii pääosin hyvin ja sujuvasti. Kritiikkiä on herättänyt monikanavaisuus: NIS2-poikkeamailmoitus, ilmoitus tietoturvaloukkauksesta (GDPR), rikosilmoitus... jne.

5.2 Ilmoittamista koskevan velvoitteen selkeys ja merkittävän poikkeaman kynnyksen selkeys kyberturvallisuuslaissa

1 = erittäin tulkinnanvarainen

5.2 Avoin tarkennus:

Yrityksillä on vaihtelevia tapoja arvioida poikkeamia esimerkiksi numeeriset tavat. Näiden yhteensovittaminen NIS2-ilmoitusten kanssa ei ole yhteismitallista.

5.3 Viranomaisten tuen ja ohjeistuksen hyödyllisyys

3

5.3 Avoin tarkennus:

KTK ja Ruokavirasto ovat kiitettävästi pyrkineet ohjeistamaan yrityksiä. Epäselväksi on jäänyt, mitä tukea edellä mainitut organisaatiot voivat tarjota yritykselle (lisäraportointivelvoitteen lisäksi).

6. Lain tavoitteiden toteutuminen

6.1 Arvio KTL-lain tavoitteiden toteutumisesta: Kyberturvallisuuden tason nousu organisaatiossanne

1 = erittäin vähäinen vaikutus

6.2 Arvio KTL-lain tavoitteiden toteutumisesta: Toimintaan vaikuttavien poikkeamien ennaltaehkäisy organisaatiossanne

2

6.3 Arvio KTL-lain tavoitteiden toteutumisesta: Organisaationne resilienssin paraneminen

2

6.4 Arvio KTL-lain tavoitteiden toteutumisesta: Riskienhallinnan kehitys organisaatiossanne

2

6.5 Arvio KTL-lain tavoitteiden toteutumisesta: Raportoinnin laadun parantuminen organisaatiossanne

4

6.6 Parhaiten toteutuneet tavoitteet ja perustelut tavoitteiden toteutumiselle

-

6.7 Heikoiten toteutuneet tavoitteet ja perustelut tavoitteiden toteutumatta jäämiselle

-

7. Kyberturvallisuuslain ajantasaisuus, oikeasuhtaisuus ja kehittämistarpeet

7.1 Vastaako laki nykyisiin kyberuhkiin ja teknologiseen kehitykseen?

3

7.2 Onko lainsäädäntöön tarpeen tehdä muutoksia?

Kyllä

7.2 Jos kyllä, miten kehittäisitte sääntelyä?

Viranomaisten yksikanavaisuutta parantaen. Poikkeamista ilmoittaminen toimii pääosin hyvin ja sujuvasti. Kritiikkiä on herättänyt monikanavaisuus: NIS2-poikkeamailmoitus, ilmoitus tietoturvaloukkauksesta (GDPR), rikosilmoitus... jne.

7.3 Minkälaisia KTL:n velvoitteet ovat suhteessa arvioonne toimialanne riskeistä ja organisaationne resursseista?

3

7.3 Avoin vastaus sääntelyn ajantasaisuudesta, oikeasuhtaisuudesta ja kehittämistarpeista

-

7.4 Näettekö vaihtoehtoisia sääntely- tai ohjauskeinoja, jotka voisivat toimia paremmin kuin nykyinen malli?

-

8. Muut huomiot ja avoin palaute

8.1 Avoin vastaus kyberturvallisuuslakia koskevista huomioista ja havainnoista

Elintarviketeollisuusliitto pitää tärkeänä, että lain vaikutuksia seurataan jatkuvasti ja että viranomaiset jatkavat tiivistä vuoropuhelua elinkeinoelämän kanssa. Näin voidaan varmistaa, että sääntely tukee tehokkaasti kyberturvallisuuden kehittämistä ja yhteiskunnan toimintavarmuutta ilman tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

**

Lausumismahdollisuudesta kiittäen:

Eero Alaluusua

Riikka Korolainen

Mikko Käkelä

Alaluusua Eero
Elintarviketeollisuusliitto ry